

Európai virágos városok és falvak

A hazai zöld szakma februárban Tapolcán megrendezett közös konferenciáján Spanyárné Halász Szilvia az Európai Virágos Városok és Falvak Nemzetközi Környezetszépítő Versenyének (Entente Florale Europe) legfontosabb szempontjait elemezte. Az előadó 2008 óta vesz részt a nemzetközi zsűri munkájában, most elsősorban a 2014-es év tapasztalatait gyűjtötte össze. A közterületek zöldítésében alkalmazott legújabb irányelveket is megismerhették.

▲ A hollandiai Zuidlaren arany minősítésű településen virágzó magkeverékekkel vetették be a szabad területeket

A Zuidlaren (Hollandia) közösségi kertben rendszeresen tartanak oktatást különböző korosztályok számára

SPANYÁRNÉ HALÁSZ SZILVIA FELVÉTELEI

Európában 1975 óta létezik ez a politikamentes mozgalom, amelyben évenként 12 ország 24 települése vetélkedik. Szervezője a brüsszeli székhelyű, nonprofit Európai Virágosítási és Tájépítészeti Társaság, alapító országai Ausztria, Belgium, Csehország, az Egyesült Királyság, Franciaország, Hollandia, Horvátország, Írország, Magyarország, Németország, Olaszország és Szlovénia.

Országoként egy zsűritag vesz részt a június közepétől augusztus közepéig tartó értékelésben. Két település indulhat minden országból, az ötezer főnél kevesebb, az ötezer és harmincezer fő közötti és a harmincezer főnél nagyobb lakosságszámú kategóriában. A zsűrizés időtartama sorrendben négy, hat és hét óra.

Szempontok

Az előadó röviden áttekintette a zsűrizés legfontosabb szempontjait. Legfőbb négy pontra értékelhetők a rendezési és fejlesztési tervek, a zöldfelületi tervek, illetve hogy milyen mértékig vonták be a helyi önkéntes szervezeteket a település szépítésébe.

A környezet témaköre legfőbb 15 ponttal díjazható. Ide tartoznak a természeti környezet, a folyók, tavak, patakok vízminőségének megőrzésére, illetve tisztítására tett intézkedések. Be kell mutatni az esővízgyűjtés, a műtrágya és növényvédőszer használatának helyes aránya és a levegőminőség javítása érdekében tett lépéseket. A

hulladékgazdálkodási tevékenységen belül értékeli a zsűri, hogy mit tett a közösség a hulladék mennyiségének csökkentése érdekében, milyen a zöldhulladék-gazdálkodás, komposztálnak-e, ösz-

Fontos szerep jut a közösség tájékoztatásának

tönik-e a fenntartható energiahasználatot. A környezet témaköre az épített környezetet is érinti. A köz- és magánépületek, intézmények állapota mellett a zsűri megnézi, hogy milyen az utcakép, milyenek az utcabútorok és az elhagyatott épületek, milyen tiszta a település.

A természetes táj értékelése során 10 pont adható a biológiai sokféleségre, a természetes élőhelyek tiszteltetére, a település és a táj kapcsolataira.

Az összefüggő zöldfelületek témaköre 15 pontot ér. Megnézi a zsűri a parkok, botanikus kertek, köz- és magánkertek milyenségét, fontos a sport- és játszótérek, temetők kialakítása, rendje. Ha van, figyelik a folyók, tavak, patakok, kikötők, vízpartok fenntartásának minőségét.

Külön értékeli a fák, cserjék, évelő növények és az egyéni virágok minőségét, mennyiségét, fenntarthatóságát, harmóniáját. Fontos szerep jut a közösség oktatásának, tájékoztatásának, az önkéntességnek, az önkéntesek és az önkormányzat együttmű-

ködésének. Emellett a település fejlesztéspolitikáját, a marketinget, a turizmust és a szabadidő eltöltésének lehetőségeit is értékeli.

Arany, ezüst, bronz

Arany minősítésű az a település, ahol a fenntartható fejlesztés jegyében különösen magas színvonalú a felkészülés, amire a lehetséges pontok 85 százalékánál többet gyűjtöttek össze. Ezüst minősítéssel jutalmazták a magas színvonalú felkészülést, és általánosságban a fenntartható fejlődés feltételeinek teljesítését, a 75 százalék fölötti pontszámot. A bronz minősítésű település pontszámai 65 százalék fölöttiek.

A nemzetközi versenyen jelentkező lap kitöltésével lehet indulni, amelyben a település természeti környezetéről, zöldfelületeiről és a turisztikai tudnivalókról kell számot adni. Emellett megadott rendszer szerint húsz oldalas bemutatkozó anyagot kell összeállítani. A zsűri számára térképet és munkafüzetet kell rendelkezésre bocsátani a bejárás állomásairól.

Az elmúlt években sok szép sikernek örülhetett Magyarország, emelte ki előadásában a szakember. 2012-ben a tapasztalatokat összegző kiadványt állították össze, amivel a verseny magyar résztvevőit segítették. Idén Mosonmagyaróvárt és Dunakilitit, a Virágos Magyarorszáért Verseny tavalyi győzteseit segíti a szakma a nemzetközi megmérettetésre való felkészülésben.

Felkészülés

Az előadó azt tanácsolta, hogy az a település, amely részt akar venni a versenyben, előzetesen tájékozódjon az Entente Florale közösségi oldalán. Sokat segít a felkészülési folyamatban, ha őszintén tudnak beszélni a település gondjairól, így a szakemberekkel együtt kereshetik meg a jó megoldásokat.

Spanyárné Halász Szilvia kiemelt néhány szempontot, amelyek minden induló település számára megfontolandók. Fontos, hogy a település ne csak tervszinten, hanem a valóságban is mutassa meg a zsűrinek kapcsolatukat a környező tájjal. Ha erre nincs lehetőség, akkor filmvetítés során térjenek ki a témára, hogy a zsűri teljes képet kapjon.

Minél szélesebb körben vonják be a civil lakosságot a tájszépítésbe. Európa településeinek többségében működik közösségi kert, ez is fontos jelzés a civil összefogásra, érdemes követni a példát. A település természetesi hagyományainak megőrzésére is figyelmet kell fordítani (néhol közterületen helyi fajtákból hoznak létre gyümölcsöst). A temető, lakótelepek zöldfelületének minőségét is értéklik.

Meghatározó az ismertetőtáblák szerepe, hisz a lakosságot ezen keresztül is tájékoztathatják a zöldítés fontosságáról, az elvégzett munkákról. Van olyan település (pl. Zebegény), ahol három nyelvűek a tájékoztató anyagok. Nagyon fontos az oktatás, és annak bemutatása is.

A települési zöldfelületek kezelésében az egyik legújabb irányzat, hogy az egyényáriak helyett évelőágyásokat hoznak létre, és nem mindenhol vágják rendszeresen a fűvet. Ahol ezt alkalmazzák, ott információs táblákon mutatják be, hogy mi az új technológia lényege. Az előadó Hévíz városát említette jó példaként, ahol már sok tapasztalat gyűlt össze az évelőágyások előnyéről.

Nagyon hasznos, ha egy korábban díjazott település átadja tapasztalatait a következőnek, ahogy ezt Hévíz is megtette, és segítette tavalyi Balatonyörököt. A szakma közös sikereként említette Spanyárné Halász Szilvia, hogy Balatonyörök az Entente Florale Europe 2015. évi versenyén az ötezer főnél kevesebb lakosú települések győztese lett.

Megyési Éva

▲ Bournemouth (Egyesült Királyság) arany minősítésű település oktatási anyagai

▲▼ Virágóra és fenntartási munkája Edinburghban

